

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

D I R E C T O R : C I R U E C O N O M U

Licențiat în drept din Paris, Procuror-General la Inalta Curte de casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	35 lei
6 luni	18 "
3 luni	9 "
Străinătate: 40 lei pe an, 20	6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d-a-una înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 1698**S U M A R****Chestiunea socială în România de d-l Anibal Teodorescu.****JURISPRUDENȚĂ :**Inalta Curte de casație și justiție, s. I: *Teodor Solescu cu Ministerul Domeniilor.*Idem, s. II: *Corporația tinichigiilor din București cu Alex. Dumitriu.*Idem, s. III: *Stere P. Panciu cu Ministerul de Finanțe. Tribunalul județului Romanași: Izac L. Eschenasi cu Marița Combi*Judecătoria ocolului Mizil: *Stan Badea Stăruială cu Constantin Ion Crăciun.*Judecătoria ocolului Pașcani, județul Suceava: *Toader Buzoancă cu Moise Males.*Ceva despre articolul 50 și 52 din legea judecătorielor de pace de d-l *Al. I. Spiridon.***CHESTIUNEA SOCIALA ÎN ROMÂNIA**

Din complexul condițiilor necesare dezvoltării unui popor și pașirei lui pe calea progresului, libertatea politică se desprinde ca o condițiune esențială. Istoria lumii ne arată o serie de cazuri, unde popoare aservite, cu toată puterea lor de viață, nu înaintează de cât în mod cu totul unilateral, în marginile restrânse ce le impun raporturile de dependență existente între ele și statul suzeran.

Când însă jugul apăsător este sfărâmat și libertatea câștigată, poporul scapă de cea mai frământătoare grijă și poate să-și îndrepte toate sforțările spre un ideal, care va fi neapărat acela de a se ridica și de a intra cât mai bine înarmat în lupta pacinică provocată de civilizațiunea modernă, ce se internaționalizează pe zi ce trece. Năzuințele poporului nostru vor fi în primul rând de a se dezvolta pe tărâmul economic, căci buna stare materială a maselor este punctul de plecare al orî-cărui progres.

Acesta este procesul de transformare socială, pe care l-au suferit toate popoarele, ce rămăseseră din diferite cauze, la un moment dat, înapoia altora și pe cari uimitoarele progrese ale științelor

aplicate, din veacul trecut, le surprinseseră în această stare de înapoiere. Ele au trebuit să-și modifice vechile așezăminte, să-și prefacă legile saū să introducă altele noi, pentru ca mașina statului să fie așezată pe calea cea bună și pornită în chip sigur spre țelul dorit.

Această situațiune fericită nu durează însă nici odată prea mult, căci se ivesc în curând, în mersul evolutiv al poporului, despre care este vorba, una după alta o serie de piedici, cari sunt în realitate o serie de nevoi sociale, pe cari instituțiunile existente nu le poate satisface și cari, pe de altă parte, nu pot sta prea mult timp în suferință, pentru că ar periclita viața însăși a statului. Aceste nevoi isvorăsc din frecarea continuă a păturilor poporului, din diferențierea tot mai mare ce se face, în fenomenul economic al producțiunii, între mijloacele de muncă ale unora și ale altora.

Dacă nevoile vor fi ale unei clase întregi de indivizi și nu se vor resimți numai într-o localitate saū regiune a țării ci vor avea din potrivă o întindere generală și vor fi de așa natură în cât vor căpăta o importanță mereu crescândă, studiul și pătrunderea lor amănunțită precum și cercetarea mijloacelor de îndreptare vor constitui *chestiunea socială* a aceluși popor.

Și popoarele, ca și indivizii în parte, pot avea la un moment dat de satisfăcut în acelaș timp nu o singură nevoie ci mai multe. Nu toate însă vor da naștere la o chestiune socială, căci nu toate vor avea aceeași însemnătate. Ast-fel unele vor fi de un interes pur local, altele vor putea fi înlăturate printr'o simplă măsură legislativă saū administrativă; vor putea exista, în sfârșit, epoci cari, după cum rezultă din cele ce am spus mai sus, să nu aibă chestiunea lor socială.

*
* *

Veacul al XIX a fost un șir neîntrerupt de încercări grele pentru Țara Românească Totuși, cu toate gândurile pofticioase ale statelor ce ne

inconjuraă, noi am știut să ne liberăm puțin câte puțin de sub influențele politice străine; unirea și războiul din 1877 ne-au încheiat în forma definitivă de stat, pe care o păstrăm și astăzi.

Preocupările guvernanților noștri au fost din acest moment de a face cât mai mică deosebirea între noi și celelalte popoare din apus, cu cari veniserăm în atingere în nenumărate împrejurări și față de civilizațiunea cărora evenimentele istorice din trecut ne ținuseră departe. Și ast-fel ni s'au dat libertăți, ni s'au decretat legi, cari aveau tocmai menirea de a ne pune în măsură să ne asimilăm cât mai repede progresul deja realizat al altor popoare și să ne dea substratul social-economic necesar pentru a continua și mai departe mersul pe calea acestui progres.

În asemenea împrejurări am înaintat și noi și am înaintat nu suferind acea evoluțiune lentă, prin care trec toate popoarele, care și creiază ele înșile civilizațiunea prin singurele puteri ale geniului rasei lor, ci făcând adevărate salturi de multe ori uimitoare, pentru-că nu am creat ci am imitat. Modelele le aveam înaintea ochilor, făcute prin munca și osteneala spiritului altora; sarcina noastră era numai de a ști să le imităm în mod inteligent, adică de a ști să le adaptăm nevoilor, caracterului nostru național, felului nostru de a fi și de a gândi.

Progresul realizat în aceste condițiuni a fost fără îndoială real și România din pragul veacului al XX nu mai seamănă nici pe departe cu România de acum câte-va decenii. În multe ramuri de activitate am ajuns pe picior de egalitate cu străinii; munca noastră, acolo unde ea a fost rațională și cinstită, a dat roadele cele mai multumitoare: am luptat pentru luminarea poporului; am înzestrat țara cu o rețea aproape complectă de căi de comunicațiune; am deschis produselor noastre debușeuri îndepărtate, legându-le de solul românesc prin linii de navigațiune bine deservite; am asigurat prin convențiuni comerciale și tarife vamale protectoare dezvoltarea industriei noastre născânde, etc. Intreagă această operă a făcut ca apusenii să înceapă a-și opri cu drag ochii asupra noastră și a ne privi ca pe un factor de pace, de ordine și de civilizațiune aci, în răsărit.

Cu toate acestea, dacă am cerceta cu amănunțime viața poporului nostru, în toate manifestările și sub toate fețele, sub cari se prezintă ea, am găsi că progresul, departe de a fi fost complect, nu s'a făcut de cât în anumite direcțiuni iar că în altele starea noastră este tot atât de înapoiată ca și acum patru zeci de ani. când am început mișcarea de transformare socială, ale cărei rezultate le arătarăm mai sus. Așa dacă populațiunea orașelor noastre poate, din punctul

de vedere intelectual și material, să suporte cu ușurință comparațiunea cu orașenimea din Germania ori din Franța, nu tot ast-fel este cu populațiunea satelor, care este și cea mai numeroasă și cea mai săracă și mai incultă în același timp din Țara Românească.

* * *

Țărănimea este la noi clasa, care, din cauza numărului ei covârșitor față de restul populațiunii și din cauza faptului că România a fost până acum o țară exclusiv agricolă și va continua să fie ast-fel vreme îndelungată încă, ia o însemnătate din ce în ce mai netăgăduită. Liberi la început și apoi servi pe moșiele boerești, căci sărăcia îi făcea să se vândă pe ei înșile, marea masă a țăranilor a dus până la legea din 1864 aceiași viață de oameni animale, pe care au dus-o țărani din apus în cursul evului mediu. Această lege, dându-le libertatea, i-a desfăcut de orice legătură cu pământul, pe care-l munciseră timp de atâtea veacuri. Țăranul era liber dar pieritor de foame!

I s'a dat atunci pământ, i s'a dat și în alte rânduri mai târziu, totuși, cum era de alt-fel și de prevăzut, astăzi după patru zeci de ani, pentru că pe de o parte loturile împărțite s'au îmbucătățit iar pe de alta numărul celor neimproprietăriți a crescut tot mai mult, țărani nu au pământ și strigătul de «noi vrem pământ» începe să străbată tot mai amenințător câmpiile Țării Românești.

Lipsa de pământ îl silește să încheie acele oneroase tocmeli agricole, cari fac pe muncitorul cu mâinele să plătească hectarul cu 80 lei, adică să muncească în anii cei mai fertili chiar, pentru proprietarul moșiei. Aceste tocmeli, sub o aparență de legalitate și protecțiune, îl încătușează în așa chip în cât săteanul, după ce a muncit toată vara pentru *boier* ori pentru *negustor* (arendas), toamna încă mai rămâne dator și această datorie se perpetuă din an în an pentru a fi transmisă copiilor săi, când el cu forțele sleite nu mai poate munci și când începe să devină o povară pentru ai săi.

Pe de altă parte, țăranul își cultivă bucata de pământ — când o are — după acele metode primitive moștenite din moși strămoși; aceiași alternanță monotonă între cultura grâului și a porumbului. Întrebuințarea mașinilor, dacă sunt cunoscute, se face pe o scară foarte restrânsă; abia sunt câți va ani de când plugul de fier a înlocuit pe cel de lemn și încă nu putem afirma bine dacă aceasta s'a întâmplat pretutindeni, iar în cele mai multe localități țărani treeră și astăzi bucatele cu caii.

Ast-fel fiind condițiunile muncii, este ușor de înțeles că situațiunea materială a țaranului este dintre cele mai precare iar situațiunea lui morală detestabilă. El nu are scop în viață, un ideal pentru care să se străduiască. De tânăr muncește cu conștiința adormită, asemenea unei mașini, până când altul cu puteri noi—fiul său—vine să-l înlocuească și așa se perindează unul după altul cu singura dorință de a avea hrana de azi și cu nesiguranța de ce va fi mâine.

Toate acestea înseamnă că progresul, pentru care am făcut sacrificii enorme, nu a fost în realitate de cât al unei singure pătri sociale, cea mai fericită dar în acelaș timp cea mai puțin importantă și ca număr și ca forță productivă în țara noastră.

* * *

Nevoia de a se preface viața țaranului din toate punctele de vedere a fost simțită în ultimele decenii în mod continuu însă cu o intensitate deosebită, intensitate, care depindea de concepțiunea mai mult sau mai puțin justă despre guvernământ, pe care și-o făcea clasa noastră conducătoare. Se recunoștea însemnătatea netăgăduită a masei țărănești, care devenea din ce în ce mai mult tulpina, pe care se altoia orașenimea, și se simțea nevoia de a face ca progresul societății românești să nu fie numai la sufrațu ei să fie progresul întregului popor.

A apărut atunci așa zisă *chestiune agrară*, care și propunea să rezolve trebuința crescândă de pământ. Pe de altă parte, în fapt, întărindu-se tot mai mult convingerea că țărănimea nu suferă numai de această lipsă ci că nevoile ei sunt multiple așa că, în mod necesar și mijloacele de a le satisface trebuiesc să fie multiple, s'a început a se lucra la îmbunătățirea soartei țaranului printr'o serie de măsuri menite să-i ridice nivelul moral și material cum, de exemplu, era introducerea învățământului agricol, înființarea de școli de meserii, băncile populare, obștile sătești, creditul viticol, etc.

Literatura socială, având această chestiune ca unic punct de preocupare, se îmbogățește pe fiecare zi. Apar articole, broșuri sau lucrări întinse, se țin conferințe și congrese. De sigur că multe dintre cele ce se scriu sau se vorbesc sunt lucruri fără nici o valoare din cauza lipsei totale de pregătire a autorilor lor dar nu este mai puțin adevărat că sunt altele scrise de pene autorizate sau cuvântate de personajii a căror competență nu poate fi discutată.

Intreaga această mișcare, fie că este din domeniul actelor, fie că e numai din acela al literaturii pure, denotă că însemnătatea chestiunii

țărănești a crescut în ultimul timp atât de mult în cât a reușit să oprească asupra ei atențiunea guvernanților și a oamenilor noștri de știință. Partidele politice au înscris-o în programul lor. Așa că putem spune cu siguranță că chestiunea țărănească, prin proporțiunile considerabile ce a luat, alcătuește pentru timpurile în cari trăim, *chestiunea socială* a țării românești, chestiune a cărei rezolvare se impune în mod imperios și de care atârnă isbânda sau înfrângerea neamului nostru în viitor. Ea este un complex de alte chestiuni, de importanță diferită, cari corespund tot atâtor nevoi ale masei țărănești.

Asupra acestei chestiuni ne propunem să revenim și în alte rânduri, în coloanele acestei reviste.

Anibal Teodorescu

JURISPRUDENȚĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 18 Decembrie 1906

Președenția D-lui CH. PHERECKYDE, Prim-Președinte

Teodor Socolescu cu Ministerul Domeniilor

Prescripțiune. — Persoană având două deferite drepturi. — Exercițarea unuia din aceste drepturi. — Dacă prescripțiunea poate fi invocată pentru ambele aceste drepturi, sau numai pentru dreptul neexercitat.

Dacă, în adevăr, când cine-va are două drepturi diferite și nu exercită de cât unul din ele, prescripțiunea nu este întreruptă în favoarea sa de cât pentru dreptul pe care l'a exercitat, cel-alt putând să fie prescrist, aceasta însă, încetează când acțiunea intentată coprinde în mod virtual și pe al doilea drept, de și reclamantul nu a exprimat cererea sa și în privința dreptului al doilea în mod separat.

Deciziunea No. 524/906. — Casată după recursul făcut de Teodor Socolescu, deciziunea Curții de apel Craiova, s. I, No. 73/905, dată în proces cu Ministerul Domeniilor.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat I. Maxim Lenș în dezvoltarea motivelor de casare;

D-l avocat C. Nacu, în combateri.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare:

«Onor Curte din Craiova face o eroare grosieră de fapt admitând pe de o parte că eu nu am abandonat acțiunea primitivă pe care de altminterlea o declară introdusă înainte primei instanțe în termen util și că am înlocuit-o printr'o alta posteroară în daune interese făcute la 1903 și pe care o declară prescristă, iar pe de alta că între procesul actual și cel judecat în mod irevocabil prin sentința tribunalului Argeș No. 269/903, prin deciziunea Curții de apel București s. I, No. 225/1885 și prin deciziunea acestei Inalte Curți s. I, No. 11/89, nu există nici un fel de corelațiune».

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care rezultă că la 4 Noembrie 1895, Teodor Socolescu, recurentul de azi, a intentat acțiune în contra Statului cerând să-i restituie 108 pogoane pământ, ce l'a uzurpat și pe care avându-l ca embaticar în proprietatea Sta-

tului Topana, făcuse pe dânsul case, povarnă, pătule și sădise pe el 21000 pruni dați pe rod, cum și alte îmbunătățiri, mai cerând să'i plătească venitul socotit a 40000 lei pe an de la 1857, epoca uzurpării, și până la achitare;

Că, în cursul procesului, după o cercetare locală efectuată de tribunalul Olt, recurentul văzând că Statul nu mai avea în posesiune pământul reclamat, fiind-că împroprietărise pe el pe țărani în 1864, și-a modificat acțiunea la 1903, cerând să'i plătească ca echivalent în bani suma de 213000 lei, ale cărei procente legale să'i producă un venit anual de 10650 lei, în plus 430000 lei reprezentând venitul din trecut al terenului în total 730000 lei, cu procente de la data hotărârei până la achitare;

Având în vedere că Curtea de fond pe motiv că de la data uzurpării terenului în litigiu și până la data când recurentul Socolescu și-a modificat cererea în modul sus arătat, trecuse mai mult de 30 ani, a admis prescripțiunea invocată de stat și a respins pe acest temei acțiunea lui Socolescu;

Considerând că din cele mai sus exprese rezultă ca constant că Socolescu exercitându-și dreptul său de embaticar, a cerut restituirea pământului care era în drept să'l reclame, dar că Statul prin faptul său, ne mai fiind în măsură să'l restituie, Socolescu s'a văzut nevoit să ceară daunele care reprezintă valoarea aceluși pământ și a îmbunătățirilor făcute pe dânsul;

Considerând că dacă se poate susține că la 1895, când Socolescu a introdus acțiunea, nu putea să ceară de la Stat restituirea pământului, pentru că Statul 'l înstrăinase, este incontestabil însă că putea, exercitându-și dreptul de embaticar, să ceară daunele cauzate prin faptul că nu se mai putea folosi de exploatarea aceluși pământ și de îmbunătățirile ce făcuse pe acel pământ;

Considerând că Curtea, pentru a ajunge la admiterea prescripțiunii în favoarea Statului, face abstracțiune de procesul intentat de Socolescu când a intentat la început acțiunea sa în contra Statului, și nu ține în seamă de cât modifi cațiunea adusă acțiunii în cursul procesului, parcă atunci numai se începea litigiul între Socolescu și Stat;

Considerând că acest mod de a considera procesul, făcând să dispară în mod absolut pe trecut acțiunea susținută de Socolescu de mai mulți ani, este cu totul fictiv și arbitrar;

Considerând că dacă în adevăr când cine-va are două drepturi diferite și nu exercită de cât unul din ele, prescripțiunea nu este întreruptă în favoarea sa de cât pentru dreptul pe care 'l-a exercitat, cel-l'alt putând să fie prescrip, aceasta însă încetează când acțiunea intentată coprinde în mod virtual și pe al doilea drept, de și reclamantul nu a exprimat cererea sa și în privința dreptului al doilea în mod separat;

Considerând că nu se poate înțelege că Socolescu cerând restituirea pământului pe care 'l avea ca embaticar concedat de Stat să nu fi voit să ceară, în cas de imposibilitate de restituire, valoarea pagubelor ce a suferit prin luarea pe nedrept a pământului său, cu atât mai mult că dânsul ceruse prin acțiunea primitivă să fie despăgubit de toată folosința ce o perduse a îmbunătățirilor făcute pe acel pământ;

Considerând că împrejurarea că Statul nu putea restitui pământul pentru că 'l înstrăinase nu poate să anuleze toate drepturile lui Socolescu, care intentase procesul Statului nu numai ca un deținător al pământului ce i se cuvenea lui, dar și ca personal obligat a respecta embaticul concedat lui de autorul Statului, acțiune de care Statul nu putea scăpa numai prin alegațiunea că nu mai posedă pământul, și prin urmare acțiunea lui Socolescu nu putea fi declarată prescripă;

Considerând că prescripțiunea unei acțiuni fiind basată pe neglijența reclamantului de a exercita dreptul său în timp de 30 ani, această neglijență nu se poate

imputa lui Socolescu care de atâtea ani reclamă dreptul său în contra Statului numai pentru motiv că cererea de la început trebuia calificată de revendicațiune și în urma modificării ei nu se putea considera de cât ca o cerere în daune, asemenea subtilități bune sub sistemul formular roman, ne putând fi admise astăzi pentru a anula dreptul unui reclamant care a făcut la timp cerere contra adversarului său;

Considerând că din aceste puncte de vedere, sus arătatul mijloc de casare găsindu-se întemiat, recursul este fondat;

Pentru aceste motive și fără a mai discuta cel-l'alte mijloace de casare invocate, Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența de la 23 Ianuarie 1907

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Corporația tinichigiilor din București, cu Alex. Dumitriu

Contravenițiune la legea meseriilor — Patronii cari angajează lucrători fără ca ei să aibă carnet. — Contravenițiune la art. 36 din legea meseriilor. — Agenții polițienești competenți a constata contravenițiunea.

1. *Contravenițiunea patronului prevăzută de art. 36 din legea meseriilor consistă în faptul că, angajează lucrători, fără ca aceștia să aibă carnet.*

2. *Agenții polițienești din localitatea în cari lucrătorii fără carnet s'aun găsit lucrând sunt competenți să constate contravenițiunea la legea meseriilor.*

Deciziunea No. 116/907. — Casată, în urma recursului făcut de Corporația Tinichigiilor din București, cartea de judecată a judecătoriei ocol. 7 București No. 725/906, dată în proces cu Alex. Dumitriu.

Curtea,

În lipsa recurenței Corporației,

Ascultând pe d. Procuror P. Sadoveanu, în concluziuni;

Deliberând.

Asupra motivului de casare:

«Rău d. judecător a anulat procesul verbal achitând pe contravenient, pe motiv că nu era competent ofițerul de poliție care a drezat procesul verbal și că acțiunea trebuia introdusă în orașul Corabia. Or, persoana care a drezat procesul verbal fiind ofițer de poliție, nu era incompetentă; iar în ce privește introducerea acțiunii, este bine introdusă aci, la domiciliul contravenientului și, în cazul cel mai rău, ar fi urmat ca d. Judecător să și decline competența trimițând dosarul d-lui Judecător din Corabia, ceea-ce ar fi fost în desavantajul contravenientului, căci ar fi trebuit citat acolo».

Având în vedere că prin cartea de judecată supusă recursului, judele de ocol a anulat procesul verbal de constatarea contraveniției la legea meseriilor și a achitat pe contravenient, pentru motivul că agentul polițienesc, care l'a încheiat, nu era din orașul în care s'a comis contravenițiunea și deci nu avea calitatea să o constate;

Considerând că prin acel proces verbal, încheiat în orașul Corabia de un agent polițienesc, după cererea Corporației Tinichigiilor din București, agentul constată că Sterian Dumitrescu, a fost găsit lucrând în acel oraș, fără să poseadă carnet de lucrător și că dânsul este angajat ca lucrător de către atelierul lui Alex. Dumitriu din București; că prin acest fapt Alex. Dumitriu a comis contravenițiunea prevăzută de art. 36 din legea meseriilor;

Considerând că contravenițiunea patronului prevăzută de

art. 36 din legea meseriilor consistă în faptul că angajați lucrători, fără ca aceștia să aibă carnet;

Că prin urmare agenții polițienesci din localitatea în care acei lucrători sunt găsiți lucrând, sunt competenți să constate acest fapt;

Că într-un câț în speță lucrătorul St. Dumitrescu angajat de contravenientul Al. Dumitriu, din București, a fost găsit lucrând în Corabia, judele de ocol din București a comis un exces de putere, când a anulat procesul verbal pentru motivul că agentul din orașul Corabia nu era competent să încheie un asemenea act.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența din 12 Decembrie 1906

Președinția d-lui R. N. OPREANU, Consilier

Stere P. Panciu cu Ministerul de Finanțe

Instanța civilă. — Dovadă de comunicare. — Falsitatea ei. — Înscrisuri în fals. — Suspendarea instanțelor civile. — Facultate acordată instanțelor de fond. — Aprecierea seriozității cererii de suspendare. — Refuzul Tribunalului de a suspenda. — Nearătarea autorului falsului. — Motivarea sentinței în această privință. — Apreciere de fapte. — Motiv de recurs neadmisibil. — Art. 170 pr. civ.

Din redacțiunea art. 170 din proced. civilă rezultă că, legiuitorul a voit să lase cu totul la aprecierea și la facultatea instanțelor de fond suspendarea procesului civil, în caz când părțile ar defăima un act în fals și ar arăta pe autorul falsului.

Prin urmare, nu se poate face motiv de casare din faptul că Tribunalul a refuzat să suspende procesul civil, dacă Tribunalul își motivează sentința în această privință, arătând împrejurările de fapt din care deduce neseriozitatea cererii de suspendare.

Decizia No. 281/906. — Respins recursul făcut de Stere P. Panciu, în contra sentinței Tribunalului Ilfov S. IV-a cu No. 129/904, dată în proces cu Ministerul de Finanțe.

Curtea,

Ascultând pe d. avocat Brătescu, în dezvoltarea motivului de casare și pe d. C. G. Marinescu, în combateri;

Deliberând,

Asupra motivelor de casare:

«Exces de putere și tăgădă de dreptate cum și violarea art. 74 pr. civ. și 110 l. băuturilor spirtoase care prevede cum se comunică procesele verbale încheiate de A-ția Financiară în materie de contravențiune la legea băuturilor spirtoase.

«Am atacat procesul verbal că nu conține cele prevăzute de lege spre a putea face credință despre comunicarea aceluși proces verbal și Tribunalul omite a se pronunța asupra acestui incident respingându-mi apelul ca tardiv, comițând ast-fel și o omisiune esențială».

II «Exces de putere și violarea dreptului de apărare și rea interpretare a art. 170 pr. civ. într-un câț prin avocatul meu am declarat că mă înscriu în fals și fără să mă întrebe cine e autorul falsului imi respinge incidentul că nu am declarat pe autorul falsului și nu mă lasă să mă înscriu în fals, cum zice legea și apoi comite și un alt exces de putere nevoind să suspende judecarea și întemeindu-se pe procesul verbal atacat și luându-l de bun, imi respinge ca tardiv apelul fără a se pronunța asupra celei-l'alte chestiuni puse de mine, pentru nulitatea comunicării».

Având în vedere că, din sentința supusă recursului, se constată că recurentul Stere P. Panciu, a fost con-

damnat la amendă pentru o contravenție la legea băuturilor spirtoase, printr-un proces-verbal pe care l'a atacat cu apel la Tribunalul Ilfov;

Că Tribunalul a respins apelul ca tardiv, constatând că procesul verbal de contravenție a fost comunicat contravenientului la 26 Septembrie 1905, iar apelul a fost declarat la 10 Octombrie același an, adică peste termenul de zece zile prevăzut de art. 36 din legea băuturilor spirtoase;

Considerând că recurentul a declarat la Tribunal că atacă în fals dovada de comunicare a procesului-verbal, și a cerut suspendarea procesului civil de contravenție, conform art. 170 din proced. civilă;

Că Tribunalul, apreciind împrejurările cauzei, a respins cererea de suspendare;

Considerând că, după dispozițiunile art. 170 din procedura civilă, Tribunalele pot să suspende procesul civil, în cas când părțile ar defăima un act în fals, și ar arăta pe autorul falsului;

Considerând că, din redacțiunea acestui text, rezultă că legiuitorul a lăsat cu totul la aprecierea și la facultatea judecătorilor de fond, de a suspenda sau nu procesul civil, în caz de înscriere în fals;

Considerând că în specie Tribunalul motivează pentru ce refuză suspendarea, arătând că, din desbaterile urmate și din împrejurările cauzei, nu și-a făcut convingerea despre seriozitatea acestei înscrieri în fals, într-un câț nu se indică pe autorul falsului;

Considerând că așa fiind și într-un câț Tribunalul a uzat de o facultate ce îi este acordată de lege, nu se poate forma motiv de casare din acest refuz motivat al Tribunalului de a suspenda procesul;

Considerând că în ce privește motivul de casare privitor la neregularitatea comunicării procesului verbal de de contravenție, Curtea nu poate intra în examinarea temeiniciei lui, într-un câț nu a fost propus la instanța de fond, și deci nu poate fi invocat pentru prima oară înaintea acestei Curți;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ROMANAȚI

Audiența de la 8 Ianuarie 1907

Președinția D-lui G. H. L. DIMITRIU, Jude-Sindic

Atentat la pudoare.—Viol.—Elementele delictului de atentat la pudoare.—Violența.—(Art. 264 C. penal).

1. Legiuitorul român din 1865 și 1874, nu a ținut seamă la redactarea art. 264 Codul penal de modificările aduse textului francez din 1810 prin legile posteroare; ast-fel fiind, urmează a se considera ca fiind cuprins în prevederile acestui articol, atât atentatul la pudoare propriu zis cât și violul, încercarea izbutită sau nu de a se folosi ilicit de o femeie contra voinței sale.

2. Art. 264 C. penal ne făcând nici o distincțiune relativ la persoana asupra căreia se comite faptul, urmează că atentatul la pudoare poate fi exercitat asupra unei fete ce nu a fost virgină, ca și asupra unei femei măritate sau văduvă.

3. Violența în atentatul la pudoare, având de scop de a anihila voința persoanei contra căreia voim a ne impune voința noastră, ia nu constă numai în mijloace de fapt, cum ar fi lovirele sau rănirile aplicate asupra corpului, ci în orice mijloc care ar anihila voința, cum ar fi ame-

nințarea de un pericol ce ar atinge existența persoanei.

Ast-fel fiind, amenințarea cu arma, unită și cu alte împrejurări de fapt, pot dovedi violența, de și nu s'ar dovedi și exercitarea unor mijloace de fapt de constrângere ca lovirile sau răniurile, destul însă ca să fie dovedit că s'a opus toată rezistența posibilă însă fără folos.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere că inculpatul Izac L. Eschinasi, major, necăsătorit, arendaș din comuna Strâmba-Târțal este dat judecății pentru delictul de atentat la pudoare, comis cu violență asupra fetei Marița Combi, fica reclamantului, fapt prevăzut și penat de art. 264 al. 1 Cod penal;

Văzând actele aflate la dosar, susținerile părților în instanță și depunerile martorilor ascultați în audiența de astăzi, sub prestare de jurământ, conform art. 153 Pr. penală;

Văzând că din toate acestea se constată că în seara zilei de Duminecă 13 August 1906, pe când fata Marița M. I. Combi, din comuna Zănoaga se întorcea cu vitele de la pășune pe lângă niște porumbi în afară din sat s'a întâlnit cu inculpatul Izac L. Eschinasi, arendașul moșiei Zănoaga și acesta a luat-o de mână, a târât-o în porumbi iar la țipetele fetei venind locuitorii Nicolae Nițu și Nae Ștefan Popa, inculpatul ia amenințat cu revolverul că-i impușcă, din care cauză sa îndepărtat; că, după ce s'a u îndepărtat a eșit din porumbi și fata Marița Combi plângând și spunând că si-a bătut joc de ea Eschinasi, din care cauză nu se mai duce acasă ci la Strâmba la conac;

Văzând că din toate acestea rezultă cu suficiență că inculpatul cu scop de a avea raport sexual cu pacienta a întreprins violență și a reușit a și îndeplini acest scop;

Considerând că astăzi în instanță reclamanta declară că inculpatul la locul și ziua arătată mai sus, a avut raport sexual cu ea, dar susține că a fost cu voia ei; că însă această declarațiune a pacientei nu face probă în justiție și că putând fi rezultatul unei împăcări a reclamantului cu inculpatul, nu poate servi ca fundament în aprecierea tribunalului, care urmează a trage concluziuni asupra existenței faptului din probele administrate în cauză,—ori din depunerile martorilor rezultă până la evidență că într'adevăr faptul s'a comis în modul arătat mai sus;

Văzând că din procesul verbal dresat de d-l procuror al trib. Romanji la 17 August 1906, aflat la dosar, rezultă că doctorul Lupescu numit expert după ce a examinat pe pacientă a conchis că aceasta era deflorată; că în ori-ce caz epoca deflorațiunii e mult anterioară datei de la 13 August 1906; că însă nu se constată din concluziunile expertului asupra chestiunii dacă pacienta prezintă leziuni pe corp, leziuni care ar putea servi ca indiciu dacă violența s'a exercitat asupra pacientei; că, însă atari concluziuni utile pentru a se dovedi violența, nu sunt indispensabile, căci violența se poate deduce și din alte împrejurări de fapt, cum în speță se deduce din inegalitatea de forțe, inegalitatea de situațiune materială și socială, căci inculpatul este arendașul «boerul» ce ține în arenda moșia, iar pacienta o simplă țărăncă de pe acea moșie, inculpatul erez înarmat cu o armă, cu care a reușit prin amenințare a îndepărta pe martorii ce săriseră în ajutor și prin mijlocul căreia putea anihila voința și rezistența pacientei neînarmată contra inculpatului;

Văzând că faptul, ast-fel cum se constată că a fost comis este prevăzut și pedepsit de art. 264 Cod penal, care citit în ședință publică de d-l preșident conține:

Art. 264 (urmează textul);

Văzând că acest text de lege e luat din Codul fran-

cez din 1810; că la redactarea acestui text, legiuitorul român din 1865 și 1874 nu a ținut seamă de modificările aduse textului francez din 1810 de legiuitorul francez prin legile posteriore; că ast-fel fiind urmează a a considera ca fiind cuprinse în prevederile acestui articol, atât atentatul la pudorea propriu zis cât și violul, încercarea izbutită sau nu de a se folosi ilicit de o femeie contra voinței sale;

Considerând că elementele constitutive ale delictului de atentat la pudoare sunt încercarea izbutită sau nu de a se folosi de o femeie sau bărbat;

Că legea ne făcând nici o distincțiune relativă la persoana asupra căreia se comite faptul, urmează că atentatul la pudorea poate fi exercitat și asupra unei fete ce nu a fost virgină, ca și asupra unei femei măritată, sau văduvă;

Că prin urmare, faptul că pacienta ar fi fost o fată deflorată cu mult înainte de a se comite faptul de inculpat, dacă poate servi justiției pentru a aprecia asupra cuantumului pedepsei, căci micșorează gravitatea rezultatului delictului, însă în nici un caz nu poate fi invocat de inculpat pentru a fi achitat și deci este inutil a se dovedi că inculpatul a mai avut contact înainte sau în urmă cu pacienta;

Că de asemenea e inutilă proba cu martori pentru a se dovedi că faptul nu a avut loc, căci martorii spun că nu a mai fost nimeni prin împrejurimi în momentul comiterii faptului;

Considerând că violența în delictul de atentat la pudoare, având de scop de a anihila voința persoanei contra căreia voim a ne impune voința noastră, ea nu constă numai în mijlocul de fapt, cum ar fi forța brută, lovirile sau răniurile aplicate asupra corpului, ea poate consta în ori-ce alt mijloc care anihilează voința cum ar fi amenințarea de un pericol ce ar atinge însăși existența persoanei; că prin urmare amenințarea cu arma unită cu împrejurările de fapt arătate până aici pot dovedi violența cu care s'a anihilat voința pacientei, făcându-i imposibilă rezistența, destul ca să se stabilească că pacienta a opus toată rezistența posibilă ceea-ce se dovedește, căci ea a țipat, a cerut ajutor, dar fără folos;

Considerând că Tribunalul apreciind găsește că sunt circumstanțe atenuante în favoarea inculpatului, în care caz pedeapsa ce legea prescrie, are a i se reduce conform art 60 al. 4 c. p., text care citit în ședință public de d. Președinte, conține:

Art. 60 al. 4. (Urmează textul).

Pentru aceste motive, redactate de judecător sindic G. Dimitriu, Tribunalul, condamnă, etc.

JUDECĂTORIA OCOLULUI MIZIL

Audiența de la 13 Februarie 1907

Stan Barbu Stăruială cu Constantin Ion Crăciun

Carte de judecată civilă No. 112

Comisiunile de recensământ.—Decisiunile acestor comisiuni.—Complectarea tabelelor definitive a sătenilor împroprietăriți — (Art. 5 și 6 a legii de împroprietărirea însurățeilor.—Regulamentul și circulara ministerială relativ la această lege.—Legea de constatarea și perceperea contribuțiilor din 1881).

Comisiunile de recensământ din 1883, în virtutea legii din 1881 pentru constatarea și perceperea contribuțiilor cum și a legii și regulamentului de împroprietărirea sătenilor, avea căderea să declare vacante locurile neplătite ori greșit date și să le dea altor săteni, cari avea dreptul de a fi împroprietăriți.

Deciziunile acelor comisiuni rămase definitive

constitue just titlu de proprietate pentru noii înproprietării.

Judecata,

Asupra prezentei acțiunii civile;

Având în vedere susținerile și concluziunile părților atașate la dosar, din care se constată în fapt că la 1881 Badea Stăruială autorul reclamanților Stan Badea Stăruială și Niță G. D. Bitan a fost împroprietărit cu 11 pogoane pământ rural în comuna Glodeanu Sărat, iar la 1883 fiind scos din posesiunea aceluia pământ de comisiunea de recensământ instituită în baza legii de constatarea și perceperea contribuțiilor, a fost pus în stăpânirea aceluia loc d-l Ion Crăciun Brânzea autorul pârâșilor Constantin Ion Crăciun Nicolae Ion Crăciun, Tache Ion Crăciun și Gavrilă Ion Crăciun. Ambii adversari au posedat câte cinci pogoane din acel loc fără a ajunge la înțelegere din care cauză azi reclamanții asistați de d-l apărător I. Constantinescu cer revindicarea și a celor cinci pogoane stăpânite de pârâși, asistați în instanță de d-l avocat I. Georgescu;

Având în vedere că în drept conform legii rurale pentru împroprietărirea însurățeilor, dezvoltată prin o circulară Ministerială publicată în *Monitorul Oficial* No. 242/876, comisiunile de recensământ constituite anume avea dreptul: a) să completeze constatările și a încheia tabele definitive pentru sătenii în drept a se împroprietări pe moșiile statului și b) de a aduce la îndeplinire, în urma acestor constatări, împroprietărirea pe moșiile Statului după dispozițiunile prevăzute de lege;

Considerând, că în specie, întru cât în mod regulat comisiunea de recensământ prin procesul verbal din 20 August 1883 a declarat vacant locul cu care se împroprietărise Badea Radu Stăruială scoțându-l din posesie și dând acel loc d-lui Ion Crăciun Brânzea;

Având în vedere că în contra deciziunilor comisiunilor comunale de recensământ și impozit se pot adresa contestațiuni la comisiunea de apel a județului, lucru ce nu l'a făcut Badea Radu Stăruială, rămânând astfel definitivă, în virtutea căreia ca bun proprietar pârâșii și autorul lor au stăpânit până astăzi;

Considerând că Ion Crăciun Brânză tatăl pârâșilor îndeplinind toate condițiunile prevăzute de lege, ca să poată fi împroprietărit cu pământ rural, chiar dacă s'ar fi urmat vre-o neregularitate cu deposedarea lui Badea Radu Stăruială de către Stat și declararea de vacant a locului din litigiu, aceasta nu poate să privească pe pârâși și autorul lor, întru cât și dânsii stăpânesc cu drept, bună credință și just titlu de peste 20 ani acel loc ce li s'au dat tot de către Stat ca fiind vacant, astfel că nu numai că nu l'a uzurpat pârâșii de la reclamanți, dar nici nu este vre-un raport juridic între părțile litigante. Și știut este tuturor că: «res inter alios acta, aliis nec potest nec interest».

În definitiv, bine să, rău, Statul este care a dat locul din litigiu autorilor reclamanților în virtutea dreptului ce îi acordă legea de împroprietărire și tot statul l'a luat declarându-l vacant și l'a dat altora, astfel că pentru toate aceste motive de fapt și de drept acțiunea cată a fi respinsă ca nefondată, etc.

Judecător (s) Gh. Demetriu.

JUDECĂTORIA OGOLULUI PAȘCANI, j. Suceava

Audiența de la 28 Octombrie 1906

Cartea de judecată No. 1833

Act autentic. — Chitanța semnată prin punere de deget și autenticată de Primăria unei comune, având de obiect o sumă mai mare de 300 lei. — Nevaliditatea ei ca act autentic. — Dacă asemenea chitanță poate fi considerată cel puțin ca act sub semnătura privată, sau ca un început de dovadă scrisă.

1. Judecătoriile comunale, nu au competența nici să autentifice nici să legalizeze semnăturile părților din acele care constată obligațiunile personale sau convențiunile asupra bunurilor mobiliare, a căror valoare ar trece de trei sute lei.

2. O chitanță semnată prin punere de deget, de o valoare mai mare de 300 lei autenticată de o Primărie, nu poate avea în justiție nici forța probantă a unui act sub semnătură privată, întru cât nu îndeplinește cerințele art. 1172 C. civil, și nu poate fi considerată nici ca un început de dovadă scrisă neîntrunind anumite elemente cerute pentru asemenea acte.

Judecata,

Având în vedere prezenta acțiune personală și mobilă;

Având în vedere petițiunea de acțiune înregistrată la No. 13489 din 5 Septembrie 1906 prin care Toader Buzonea domiciliat în comuna Ruginoasa județul Suceava, intențază acțiune civilă contra d-lui Moisa Males arendaș de moșie, având același domiciliu ca să fie obligat a-i plăti suma de 228 lei cu procente și cheltueli de Judecată plus timbrul ce va necesita la urmărire;

Având în vedere actul produs, desbaterile urmate, și concluziunile părților;

Considerând că în fapt se stabilește că Toader Buzonea a vândut d-lui Moise Males 59 de oi, din care 15 albe și 44 negre cu prețul de 648 lei fapt mărturisit și recunoscut în totul de cumpărător, invocând în dovedirea liberațiunii sale prezenta chitanță autenticată de Primăria Ruginoasa sub No. 20 din 11 August 1906, câtând a justifica plata prețului.

Considerând că, în drept, din întreaga economie a legii pentru autentificarea actelor nu reese că judecătoria comunală ar fi competentă să instrumenteze nici autentificarea, nici legalizarea semnăturilor părților, în ori-ce acte constatând obligațiunile personale sau convențiunile asupra bunurilor mobiliare, a căror valoare ar trece de maximum 300 lei. Că așa fiind, aceeași chitanță ar fi valabilă numai în cazul când reclamantul n'ar contesta-o, ori, când ar fi făcută în limitele competenței arătată prin legea pentru autentificarea și legalizarea actelor a judecătoriei comunale.

Considerând că, în speță debitorul cată să facă dovada liberațiunii față de reclamant invocând în justiție chitanța iscălită de reclamant prin punere de deget autenticată de Primăria Ruginoasa sub No. 20 din 11 August 1906, în valoare de 648 lei, nesocotind astfel prescripțiunile legii autentificării și legalizării actelor sau convențiunilor, înaintea acestor instanțe. Ne fiind competente ratiune materiae sau ratiune persone a-l dresa, perzând astfel forța probantă a actului autentic.

Considerând că chitanța autenticată de primăria Ruginoasa sub No. 20 din 11 August 1906 în valoare de 648 lei iscălită prin punere de deget, nu poate avea în justiție nici forța probantă a actului sub semnătura privată, neîndeplinind condițiunea esențială prescrisă de art. 1172 Codul civil, de a fi semnat de părți și în același timp recunoscut de partea căreia se opune, sau privit de lege ca recunoscut conform art. 1176 Cod. civil;

Considerând că subsidiarul cerut de pârât de a se considera chitanța prezentată în instanță ca un început de dovadă scrisă, nu poate fi admisibil de oare-ce conform articolului 1197 Codul civil rezultă că actul trebuie să îndeplinească anumite elemente pentru a avea caracterul unui început de dovadă scrisă: a) să fie un înscris, b) acest înscris se emane de la persoana căreia se opune, fie de la aceia pe care o reprezintă, sau a reprezentat-o, c) conținutul înscrisului să facă de a fi crezut faptul pretins.

Considerând că această afirmațiune făcută de pârât

că a plătit restul de 228 lei prețul a 19 oi, ne-fiind justificată prin nici-o probă legală, nu poate fi luată în considerare;

Ast-fel fiind acțiunea părănd justă și întemeiată cată a fi admisă;

Văzând dispozițiunile art. 1169, 1204, 1206 Codul civil art. 140 și 146 Prococedura civilă;

Pentru aceste motive, judecata, declară nulă și neavenită chitanța autenticată de Primăria Comunei Ruginoasa sub No. 20 din 11 August anul curent și admite acțiunea, etc.

p. Judecător (s) D. Timotei.

Ceva despre articolul 50 și 52 din legea judecătoriei de pace

Puțin s'a scris despre aceste două articole, și acei care s'au mai doritori de a da în vileag păreri lor aceora ce se îndeletnicesc cu știința dreptului sunt împărțiți în două tabere: a) unii susțin că în lipsa copistului grefier, procesul verbal de autentificare trebuie să fie semnat ajutorul de de judecător, *căruiă prin această semnare i s'ar jigni prestigiul de licențiat sau de doctor în drept*, căci adausul la art. 52 ce enumeră atribuțiile ajutorului și anume: «și va contrasemna procesele verbale de autentificare în caz de lipsă a copistului grefier», o consider ca o inadvertență a legiuitorului din 1896, că nu are rațiune de a exista, față cu legea din 1894 care prin art. 3 arată că judecătoriile se compun dintr'un singur copist și atunci era natural ca procesele verbale de autentificare să fie semnate de ajutor, or, prin legea de la 1896, judecătoriile fiind compuse din 2 copisti, acest inconvenient dispăre (vezi *Curierul Judiciar* No. 81 din 1903); b) alții sunt de părere contrarie susținând că art. 52 nu e în contradicție cu art. 50 (vezi *Curierul Judiciar* No. 10 din 1904).

Par'că multă lumină n'ar eși din aceste 2 păreri căci nici una nu prevede toate cazurile ce se pot ivi cu prilejul aplicării textelor pe care ne-am propus a le discuta.

Eu unul susțin că nici se poate vorbi în specie despre inadvertența sau despre contradicție de texte, căci art. 50 se ocupă de numărul funcționarilor ce compun o judecătorie și atunci nu mai poate fi vorba de legea din 1894 care e abrogată prin art. 125 din legea de la 1896, iar art. 52 se ocupă de atribuțiunile acestor funcționari, or, art. 52 fiind destul de clar, când spune că ajutorul contrasemnează procesele verbale de autentificare în lipsa copistului grefier, nu se mai poate susține că legiuitorul a voit să umilească pe ajutor când îi impune însărcinarea de a face această contrasemnare. A atribui cui-va un serviciu nu e a-l scobori, legiuitorii nu caut a înjosi pe funcționari. Textul art. 52 din legea jud. de pace, în mod strâns, trebuie deci aplicat așa cum e redactat, cu alte vorbe or de câte ori se va prezenta ocazia, ajutorul de judecător va contrasemna procesul verbal de autentificare când lipsește copistul grefier. De aci însă nu rezultă că copistului arhivar i se ridică dreptul de a lua parte la autentificarea unui act și a-l contrasemna, căci legiuitorul nu-i interzice această participare, actul nu ar fi nul sau anulabil căci prin neparticiparea acestui funcționar, s'ar cauza daune părților cari vin să autentifice actul, de multe

ori din depărtări foarte mari. Cred dar că ori de câte ori se va prezenta un act pentru autentificare, el va putea fi contrasemnat de grefier, și în lipsa lui sau când e împedecat de către copistul arhivar, iar în lipsa amândurora de către ajutorul de judecător. În timp de mai bine de zece ani de când funcționez ca magistrat la judecătoriile de pace, când mi s'a prezentat acte pentru autentificare sau legalizare, am dispus ca ele să fie citite în auzul părților, fie de grefier fie de arhivar, când cel dintâi era ocupat cu ședința sa cu alte lucrări; nici odată însă n'am însărcinat pe ajutor căci foarte rari sunt cazurile în care să lipsească ambii funcționari din grefă.

Până aci, în ce privește actele autentice n'au întâmpinat nici o dificultate.

Un alt caz mi s'a întâmplat la judecătoria ocolului Copou, și pe care l'am rezolvit fără multă dificultate și fără a alerga la inadvertențe. Legiuitorul de sigur că nu poate prevedea toate cazurile ce se pot ivi în practica judecătorească și atunci magistrații sunt aceia căror le incumbă datoria a da soluțiuni. Iată specia: copistul arhivar era în concediu, iar copistul grefier parte în proces. A spune că procesul nu se poate judeca nu-i cu puțință, căci ar fi să străgănești pe părți de la interesele lor, ar fi ca ele să-și vadă amânat procesul din pricina unui caz neprevăzut de lege și atunci am dispus ca ajutorul de judecător să fie locul grefierului și să semneze hotărârea. Altă soluție nu se putea găsi, căci dacă ajutorul poate contrasemna actele autentice, de ce nu ar face același lucru când e vorba de judecarea unei pricini? Se va găsi cine-va să susție că hotărârea ast-fel semnată e isbită de nulitate sau că nu ar avea putere executorie? Nu cred, căci nicăiri legiuitorul nu declară nule cărțile de judecată date și pronunțate în asemenea cazuri. Susțin deci că prin analogie, art. 52 e aplicabil și în cazul când ajutorul ia parte la ședința în caz de împedecare a copistului grefier și când lipsește arhivarul. A decide alt-fel, ar fi a nesocoti voința legiuitorului care mai ales în pricinele ce vin înaintea Judecătorului de Pace a căutat ca procesele să fie judecate cât mai în grabă, fără a străgăni pe părți cu amânări zadarnice și dăunătoare din punct de vedere material, știut fiind că aceste daune lovesc mai cu osebite clasele sărace.

Cu cât timpul trece, cu atât se ivesc lipsurile în legile ce supraveghiază averea și persoana individului și credem folositor ca asemenea lipsuri să fie completate și legiferate prin culegeri de păreri adunate de la diferite instanțe judecătorești căror li se presint cazuri de acele pe care legiuitorul nu le-a putut prevedea.

1906 Decembrie 15

Tigănași

A. I. Spiridon

Judele ocolului Copou
Județul Iași

Rugăm din nou pe toți acela cari s'au abonat și au dat acouturi pentru VOL. I, din ediția II-a a DREPTULUI CIVIL de d. profesor D. ALEXANDRESCO, ce a apărut în editura CURIERULUI JUDICIAR, încă de la Iulie 1906, să bine voiască a ne scrie pentru a le trimite la adresa indicată, după dorință: broșat, legat în pânză sau cu piele la cotor. Acei cari le doresc volumele legate vor trimite în plus, peste cea-ce datorează, lei 2 pentru vol. în pânză și lei 3 pentru cel legat în piele. Vor indica exact numele, adresa și numărul chitanței ce posedă.